

VSSHP
PSYKIATRIA

KUNTANEUVOTTELUT 2009

Juha Koivu
toimialajohtaja, VSSHP Psykiatria

PSYKIATRIAN TULOSALUEEN VISIO 2015

VSSHHPin Psykiatrian tulosalue on Suomen avohoitoisin mielenterveyspalvelujen tuottaja

- avohoidon osuus menoista > 60 %
- psykiatristen hoitopäivien määrä 1000 asukasta kohden on Suomen alhaisin

PSYKIATRIAN TULOSALUEEN SITOVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2010

1. Potilaslähtöisen palveluprosessin laadun parantaminen ja hoitotakuun toteutumisen varmistaminen
2. Avohoidon palvelujen tehostaminen ja monipuolistaminen sekä saatavuuden parantaminen
3. Ammattiryhmien välisen työnjaon uudistaminen asiakkaiden erikoissairaanhoidon palvelutarvetta ja tulosalueen resursseja vastaavaksi
4. Strategisen ja operatiivisen yhteistyön lisääminen kuntien kanssa mielenterveyspalvelujen järjestämisessä
5. Henkilöstön kehittämisestä, koulutuksesta ja hyvinvoinnista huolehtiminen
6. Sitoutumista tukevan johtajuuden vahvistaminen
7. Toiminnallisesti järkevien tilaratkaisujen etsiminen

TYÖNJAKO MIELENTERVEYSTYÖSSÄ

Psykiatrian tulosalue keskittyy erikoissairaanhoidon palveluihin ja tukee perustasoa tuottamaan perustasolle kuuluvat palvelut

- erikoissairaanhoidossa psykoosiin ja muihin vaikeisiin mielenterveyshäiriöihin sairastuneet; avohoito- ja osastohoito
- erikoissairaanhoidossa diagnostiset arvioinnit ja hoidon tarpeen arviointi
- erikoissairaanhoidon tukee konsultaatioin ja työnohjauksellisin keinoin perustasoa

Perustaso vastaa lieviin ja keskivaikeisiin mielenterveyshäiriöihin sairastuneiden hoidosta

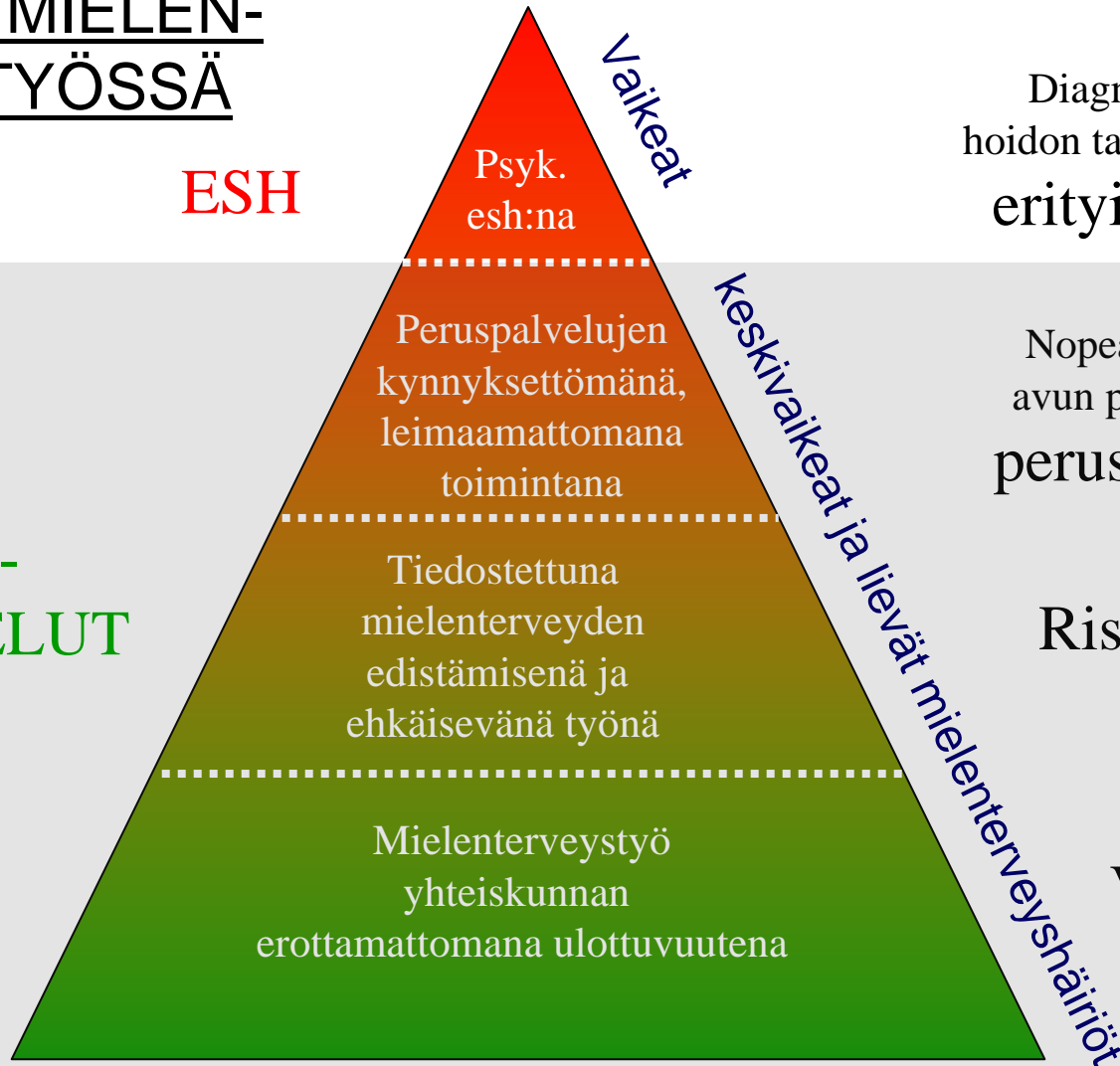
- matalan kynnyksen vastaanotto
- avohoidon terapiapalvelut erikoissairaanhoidon tuella
- mm. asumispalvelut, kotona asumisen tukeminen, työ- ja päivätoiminta jne.

**TYÖNJAON TULEE PERUSTUA ALUEELLISIIN
MIELENTERVESSUUNNITELMIIN !!**

TYÖNJAKO MIELEN- TERVEYSTYÖSSÄ

ESH

PERUS-
PALVELUT

Diagnostiikka ja
hoidon tarpeen arviointi;
erityispalvelut

Nopea ja helppo
avun piirin pääsy;
peruspalvelut

Riskiväestö

Väestö

JÄSENKUNNAT YHTEENSÄ

Kuluvan vuoden 2009 toiminta tulee poikkeamaan oleellisesti vuodelle 2009 laadituista suunnitelmista.

Tammi – elokuussa 2009 on tapahtunut seuraavat muutokset tammi – elokuuhun 2008 verrattuna:

Lähetteet	- 5,5 %
Avohoitokäynnit	- 9,9 %
Hoitojaksot	- 19,9 %
Hoitopäivät	- 29,0 %

Seuraavassa tarkastelussa vuoden 2010 palvelusuunnitelmia on verrattu vuoden 2008 toteumaan, ei vuoden 2009 suunnitelmaan.

JÄSENKUNNAT YHTEENSÄ

Hoitojaksojen käyttö palvelusuunnitelmissa ei ole psykiatrian kannalta järkevää, sillä hoitojakson pituus voi vaihdella välillä 1 vuorokausi – 365 vuorokautta. Hoitojakson hinta vaihtelee 300 € - 50 000 € (kalliin hoidon tasausraja) välillä.

Hoitojaksojen ja avohoitokäyntien määrät sekä kustannukset on pääosin arvioitu kahden aikaisemmin toteutuneen vuoden keskiarvon perusteella. Psykiatriassa varsinkin osastohoidon käyttö vaihtelee kunnittain melkoisesti, joten arvio vuoden 2010 kustannuksista ei ole luotettava.

JÄSENKUNNAT YHTEENSÄ

Jäsenkuntien psykiatristen hoitajaksojen ennakoidaan vähentyvän - 23,9 % vuoteen 2008 verrattuna. Avohoitokäyntien ennakoidaan lisääntyvän + 9,2 %

Kalliin hoidon tasauksen jälkeen psykiatrisen erikoissairaanhoidon kulujen arvioidaan laskevan - 2,4 % eli - 830 000 € vuoteen 2008 verrattuna. Muutos ilman kalliin hoidon tasausta on - 6,8 % eli 2 794 000 €

LOIMAAN SEUTU

Loimaan seudulla psykiatristen hoitajaksojen ennakoidaan vähentyvän - 28,2 % vuoteen 2008 verrattuna. Avohoitokäyntien ennakoidaan vähentyvän hieman eli - 3,1 %

Kalliin hoidon tasauksen jälkeen psykiatrisen erikoissairaanhoidon kulujen arvioidaan laskevan - 18,4 % eli - 660 000 € vuoteen 2008 verrattuna.

- Kunnittain ennakoidut muutokset ovat seuraavat

- Aura   hj – 21,0 %, käynnit + 1,4 %, kustannukset – 18,8 % (- 29 000 €)
- Loimaa   hj – 30,7 %, käynnit – 2,8 %, kustannukset – 15,6 % (- 351 000 €)
- Oripää   hj – 61,1 %, käynnit – 20,2 %, kustannukset – 40,1 % (- 38 000 €)
- Punkalaidun hj – 30,0 %, käynnit + 33,7 %, kustannukset – 29,6 % (- 13 000 €)
- Pöytyä   hj – 20,2 %, käynnit -3,4 %, kustannukset – 24,9 % (- 230 000 €)

LOIMAAN SEUTU

Loimaan aluesairaalan yhteyteen 2000 –luvun alussa perustettu avoin psykiatrinen osasto lisäsi merkittävästi Loimaan seutukunnan psykiatrisen osastohoidon käyttöä. Sen toiminta lakkasi 1.1.2009 ja tilalle tuli tehostettua avohoidon toimintaa.

Tammi – heinäkuussa 2009 tapahtui seuraavat muutokset tammi –heinäkuuhun 2008 verrattuna

– Aura	hpv + 10,2 %	käynnit + 3,1 %
– Loimaa	hpv – 50,1 %	käynnit + 33,5 %
– Oripää	hpv – 67,5 %	käynnit – 2,9 %
– Pöytyä	hpv – 62,2 %	käynnit + 43,9 %
– yhteensä	hpv – 47,6 %	käynnit + 21,1 %

LOIMAAN SEUTU

Poimintoja kuntien lausunnoista:

- Aura
  - riittävät avohoidon ja lääkäripalvelut, konsultaatiot
- Loimaa
- Oripää
- Pöytyä
  - riittävät avohoidon palvelut, konsultaatiot

TURKU

Turun VSSHHPin Psykiatrian tulosalueelta ostamien psykiatristen hoitajaksojen ennakoidaan vähentyvän - 25,9 % vuoteen 2008 verrattuna. Avohoitokäyntien ennakoidaan lisääntyvän + 8,3 %

Kalliin hoidon tasauksen jälkeen psykiatrisen erikoissairaanhoidon kulujen arvioidaan kasvavan + 25,8 % eli + 880 000 € vuoteen 2008 verrattuna. Syynä tähän ovat pääosin kalliin hoidon tasauksessa sekä aikuispsykiatrian tasaushyvityksessä tapahtuvat muutokset.

Tammi – heinäkuussa 2009 tapahtui seuraavat muutokset tammi –heinäkuuhun 2008 verrattuna

– Turku   hpv – 14,6 %   käynnit – 3,0 %

SALO JA SOMERO

Salon ja Someron neuvottelurenkaassa psykiatristen hoitajaksojen ennakoidaan vähentyvän - 26,7 % vuoteen 2008 verrattuna. Avohoitokäyntien ennakoidaan lisääntyvän + 15,5 %

Kalliin hoidon tasauksen jälkeen psykiatrisen erikoissairaanhoidon kulujen arvioidaan laskevan - 7,4 % eli - 690 000 € vuoteen 2008 verrattuna.

- Kunnittain ennakoidut muutokset ovat seuraavat
  - Salo   hj – 27,0 %, käynnit + 16,3 %, kustannukset – 6,1 % (- 490 000 €)
  - Somero   hj – 24,6 %, käynnit + 5,1 %, kustannukset – 16,8 % (- 195 000 €)

SALO JA SOMERO

Halikon sairaalan psykogeriatrinen osasto (22 ss) siirtyi Salon kaupungin toiminnaksi 1.1.2009. Kesäkuussa 2009 Salon kaupunki lakkautti ko. osaston toiminnan.

Halikon sairaalan kuntoutusohjaustoiminta, kotikuntoutustoiminta ja työterapiatoiminta sekä Salon kuntoutuskoti siirtyivät 1.1.2009 Salon kaupungin toiminnaksi.

Tammi – heinäkuussa 2009 tapahtui seuraavat muutokset tammi –heinäkuuhun 2008 verrattuna

– Salo	hqv – 37,3 %	käynnit – 34,5 %
– Somero	hqv – 3,1 %	käynnit – 41,0 %
– yhteensä	hqv – 32,9 %	käynnit – 34,9 %

SALO JA SOMERO

Poimintoja kuntien lausunnoista:

- Salo Halikon sairaala-alueen tulevaisuus on ratkaistava ottaen huomioon muuttuvat palvelurakenteet, toimintakäytännöt ja kokonaistaloudellisuus
- Somero

ITÄISET KUNNAT

Itäisten kuntien psykiatristen hoitajaksojen ennakoidaan vähentyvän - 25,5 % vuoteen 2008 verrattuna. Avohoitokäyntien ennakoidaan lisääntyvän + 11,4 %

Kalliin hoidon tasauksen jälkeen psykiatrisen erikoissairaanhoidon kulujen arvioidaan laskevan - 3,1 % eli - 214 000 € vuoteen 2008 verrattuna.

- Kunnittain ennakoidut muutokset ovat seuraavat

- Kaarina   hj – 22,0 %, käynnit + 11,1 %, kustannukset – 6,2 % (- 218 000 €)
- Koski   hj + 28,5 %, käynnit + 3,9 %, kustannukset + 19,9 % (+ 48 000 €)
- Lieto   hj – 28,0 %, käynnit + 12,1 %, kustannukset – 10,4 % (- 142 000 €)
- Marttila   hj – 42,6 %, käynnit – 2,4 %, kustannukset – 9,3% (- 17 000 €)
- Paimio   hj – 36,8 %, käynnit + 10,4 %, kustannukset + 1,2 % (+ 13 000 €)
- Sauvo   hj – 16,7 %, käynnit + 31,9 %, kustannukset – 1,8 % (- 6 000 €)
- Tarvasjoki   hj – 38,5 %, käynnit + 14,6 %, kustannukset + 62,6 % (+ 108 000 €)

ITÄISET KUNNAT

Tammi – heinäkuussa 2009 tapahtui seuraavat muutokset tammi –heinäkuuhun 2008 verrattuna

– Kaarina	hpv + 29,7 %	käynnit – 4,0 %
– Koski	hpv + 27,2 %	käynnit + 37,2 %
– Lieto	hpv – 23,8 %	käynnit + 106,5 %
– Marttila	hpv – 46,0 %	käynnit – 13,8 %
– Paimio	hpv – 10,3 %	käynnit – 20,3 %
– Sauvo	hpv – 33,0 %	käynnit + 28,2 %
– Tarvasjoki	hpv – 2,3 %	käynnit + 29,8 %
– yhteensä	hpv + 4,8 %	käynnit +15,5 %

ITÄISET KUNNAT

Poimintoja kuntien lausunnoista:

- Kaarina
- Koski
- Lieto Härkätiellä satsattu matalan kynnyksen toimintaan liittyen päihde- ja mielenterveystyöhön
- Marttila Psykiatrian uusituista toimintatavoista kaivataan tietoa, yhteistyömuotoja tulee kehittää psykiatrian ja sosiaalitoimen välillä, erityisesti lasten ja nuorten kohdalla
- Paimio Riittävät avohoidon palvelut
- Sauvo
- Tarvasjoki Hyvinvointikeskus rakentumassa, erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen yhteisesti sovittujen toimintamallien kehittäminen

LÄNTISET KUNNAT

Läntisten kuntien psykiatristen hoitajaksojen ennakoidaan vähentyvän - 13,5 % vuoteen 2008 verrattuna. Avohoitokäyntien ennakoidaan lisääntyvän + 6,1 %

Kalliin hoidon tasauksen jälkeen psykiatrisen erikoissairaanhoidon kulujen arvioidaan laskevan - 0,7 % eli - 48 000 € vuoteen 2008 verrattuna.

- Kunnittain ennakoidut muutokset ovat seuraavat

- Masku   hj – 16,5 %, käynnit + 1,5 %, kustannukset – 8,2 % (- 54 000 €)
- Mynämäki   hj – 11,9 %, käynnit + 19,8 %, kustannukset – 4,4 % (- 29 000 €)
- Naantali   hj – 32,8 %, käynnit + 2,2 %, kustannukset – 6,0 % (- 114 000 €)
- Nousiainen   hj + 10,1 %, käynnit + 3,6 %, kustannukset + 21,4 % (- 97 000 €)
- Raisio   hj + 2,3 %, käynnit + 6,0 %, kustannukset + 3,3 % (+ 75 000 €)
- Rusko   hj + 5,8 %, käynnit + 15,8 %, kustannukset – 4,1 % (- 22 000 €)

LÄNTISET KUNNAT

Tammi – heinäkuussa 2009 tapahtui seuraavat muutokset tammi –heinäkuuhun 2008 verrattuna

– Masku	hpv + 93,4 %	käynnit – 2,3 %
– Mynämäki	hpv – 41,2 %	käynnit + 32,9 %
– Naantali	hpv + 21,0 %	käynnit + 4,0 %
– Nousiainen	hpv – 33,0 %	käynnit + 24,5 %
– Raisio	hpv – 48,8 %	käynnit + 15,7 %
– Rusko	hpv – 45,6 %	käynnit + 23,5 %
– yhteensä	hpv – 22,4 %	käynnit + 12,9 %

LÄNTISET KUNNAT

Poimintoja kuntien lausunnoista:

- Masku
- Mynämäki   Riittävän hyvät hoitopalautteet, konsultaatiot, sähköinen konsultaatio
- Naantali
- Nousiainen
- Raisio
- Rusko

VAKKA-SUOMI

Vakka-Suomen kuntien psykiatristen hoitajaksojen ennakoidaan lisääntyvän + 0,1 % vuoteen 2008 verrattuna. Avohoitokäyntien ennakoidaan lisääntyvän + 11,1 %

Kalliin hoidon tasauksen jälkeen psykiatrisen erikoissairaanhoidon kulujen arvioidaan nousevan + 2,3 % eli + 82 000 € vuoteen 2008 verrattuna.

- Kunnittain ennakoidut muutokset ovat seuraavat

- Kustavi   hj – 8,6 %, käynnit + 57,7 %, kustannukset + 24,7 % (+ 14 000 €)
- Laitila   hj + 14,7 %, käynnit + 0,9 %, kustannukset – 0,1 % (- 700 €)
- Pyhärinta   hj + 14,7 %, käynnit + 13,1 %, kustannukset – 2,8 % (- 5 000 €)
- Taivassalo   hj – 5,8 %, käynnit + 8,5 %, kustannukset – 16,5 % (- 28 000 €)
- Uusikaupunki   hj – 8,4 %, käynnit + 11,5 %, kustannukset + 2,0 % (+ 44 000 €)
- Vehmaa   hj + 17,0 %, käynnit + 10,3 %, kustannukset + 29,0 % (+ 57 000 €)

VAKKA-SUOMI

Tammi – heinäkuussa 2009 tapahtui seuraavat muutokset tammi –heinäkuuhun 2008 verrattuna

– Kustavi	hqv + 2333,3 %	käynnit – 7,8 %
– Laitila	hqv – 36,2 %	käynnit + 38,4 %
– Pyhäranta	hqv – 44,3 %	käynnit + 8,2 %
– Taivassalo	hqv – 85,1 %	käynnit + 39,2 %
– Uusikaupunki	hqv – 16,9 %	käynnit + 8,5 %
– Vehmaa	hqv + 131,6 %	käynnit – 26,7 %
– yhteensä	hqv – 23,7 %	käynnit + 9,3 %

VAKKA-SUOMI

Poimintoja kuntien lausunnoista:

- Kustavi
- Laitila   Psykiatrian tulosalueen toimintoja kehitettäessä edellytetään, että pidetään tiivistä yhteyttä kuntiin, terveyskeskuksiin ja sosiaalitoimiin, jotta palvelurakenne saataisiin asianmukaiseksi. Näissä on tehostamisen varaa.
- Pyhäranta   Ks. yllä. Mielenterveys- ja päihdestrategian valmistelussa toivotaan aktiivista yhteistyötä shp:n taholta.
- Taivassalo
- Uusikaupunki   Ks. Pyhäranta
- Vehmaa   Ks. Pyhäranta

TURUNMAA

Turunmaan kuntien psykiatristen hoitajaksojen ennakoidaan vähentyvän - 26,4 % vuoteen 2008 verrattuna. Avohoitokäyntien ennakoidaan vähentyvän - 0,6 %

Kalliin hoidon tasauksen jälkeen psykiatrisen erikoissairaanhoidon kulujen arvioidaan nousevan + 9,7 % eli + 58 000 € vuoteen 2008 verrattuna.

- Kunnittain ennakoidut muutokset ovat seuraavat
  - Kemiönsaari hj – 33,9 %, käynnit + 14,4 %, kustannukset + 51,9 % (+ 115 000 €)
  - Länsi-Turunmaa hj – 19,0 %, käynnit – 5,1 %, kustannukset – 14,9 % (- 56 000 €)

Tammi – heinäkuussa 2009 tapahtui seuraavat muutokset tammi –heinäkuuhun 2008 verrattuna

– Kemiönsaari	hvp + 31,2 %	käynnit + 12,8 %
– Länsi-Turunmaa	hvp – 27,2 %	käynnit – 36,6 %
– yhteensä	hvp – 3,7 %	käynnit – 27,8 %

VSSHP
PSYKIATRIA

KIITOS!

Juha Koivu
toimialajohtaja, VSSHP Psykiatria